

TARİH: 6.1.1983 Perşembe

"TKP'nin SESİ": GÜNLÜK YAYININ PROGRAMI

Haberler:

Yazan: T.S.

Spikerler: Tah./Den.

1. Varşova Antlaşması NATO'ya karşılıklı güce başvurmamayı önerdi
2. Kaddumi, "Ermeni teröristlerin Filistin kamplarında eğitildiği iddiası İsrail propagandasıdır" dedi
3. Savcı, Sinop'a bir Sovyet uçağını kaçırın hava korsanlarının aklan-
4. ması kararını temyiz etti
5. TYS davasına başlandı
6. 1983 yılı ücret zammı konusunda kapalı kapılar ardında pazarlıklar sürüyor
7. Diyarbakır'da ölü sayısı 52'ye ulaştı
8. Olağanüstü Hal Yasası DM'ne verildi
9. Varşova Antlaşmasının toplantısı sona erdi.
10. "Rude Pravo" gazetesine Andopov bir demeç verdi.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

Y O R U M:

Yazan: Öm.

Spiker: Öm.

Başlığı: Barışın hizmetinde

Konusu: Varşova Antlaşması Politik Komitesi'nin Prag toplantısı

Y A Z I L A R :

Yazan: Zy.

Spiker: Nec.

1. Başlığı: Bu yara daha çok kanayacak...

konusu: Diyarbakır'da apartımanın çöküşünden sonra 50 52 ölü

2. Başlığı: Dünyaya bakış programını (Al.) Den./Nec.

konusu: Bu programı İhsan Özeroğlu hazırladı

3. Başlığı:

konusu:

----- Vargova antlaşması NATO'ya karşılıklı güce başvurmamayı önerdi.

Vargova Antlaşması Politik Danışma Komitesi'nin iki gündür Prag'ta sürmekte olan toplantısı sona erdi. Vargova antlaşması üyesi tüm sosyalist ülkelerin devlet başkanlarının, hükümet başkanları ve dışişleri, savunma bakanları ve diğer yöneticilerinin katıldığı bu toplantıda, ~~XXXX~~ ortak bir politik deklarasyon ve bir bildiri yayınlanması kararlaştırıldı. Yayınlanan bildiride iki günlük çalışmalarda nükleer bir savaş tehlikesini önleme, uluslararası yumuşama sürecini savunma ve pekiştirme, Avrupa'da güvenliği güçlendirme ve işbirliğini geliştirme sorunlarının ele alındığı bildiriliyor. Toplantıya katılan sosyalist ülkeler, Vargova antlaşması ile NATO arasında karşılıklı, askersel güce başvurmama

konusunda bir anlaşma imzalanması önerisinde bulunuyorlar. Bu anlaşma
nın tam diğer ülkelere de açık olduğunu belirtiyorlar.

Varşova antlaşması Politik Danışma toplantısında kabul edilen
politik deklarasyon ise kamuoyuna bugün açıklanacak. Bu belge ~~xxx~~
Varşova antlaşması üyesi ülkeler adına Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti
tarafından BM'e resmen sunulacak. Aynı belge Madrid Avrupa Güvenlik ve
İşbirliği Konferansına da götürülecek.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

----- FKÖ yöneticisi Kaddumi "Ermeni teröristlerin Filistin kamplarında eğitildiği iddiası israil propagandasıdır" dedi.

Türkiyeyi ziyaret etmekte olan Filistin Kurtuluş Örgütü Siyasi Büro Şefi Kaddumi, dün yaptığı açıklamada, "Ermeni teröristlerin Filistin Kurtuluş Örgütü kamplarında eğitildiği iddiası bir israil propagandasıdır" dedi. Kaddumi ayrıca, FKÖ lideri Yaser Arafat'ın yakın bir gelecekte Türkiye'yi ziyaret edeceğini açıkladı. ~~Sözlerine~~ Filistinlilerin Türkiye'den siyasal ve manevi destek beklediklerini, Türkiye'nin her alandaki desteğinin FKÖ için çok önemli olduğunu vurguladı. Dün Ankara'dan İstanbul'a hareket eden FKÖ Siyasi Büro şefi, yarın ülkemizden ayrılacak.

----- Savcı Sinop'a bir Sovyet uçağını kaçıran hava korsanlarının aklanması kararını temyiz etti.

Bundan iki ay önce silah zoruyla bir Sovyet uçağını kaçıran Sinop'a inmeye zorlayan ve Türkiye'ye iltica etmek isteyen Sovyet uyruklu üç kişi hakkında Sinop mahkemesi tarafından verilen aklanma kararını savcı temyiz etti. Mahkeme hava korsanlarını "özgürlüklerine kavuşmak" ve kendilerini savunmak için kaçırdıkları gerekçesiyle aklamıştı. Savcı Ünal Canpolat ise, sanıkların böylesi gerekçelerle aklanmalarını yargıtay katında temyiz etti. Anımsanacağı gibi, Sovyetler Birliği üç hava korsanının Türkiye ve Sovyetler Birliği arasındaki anlaşmalar uyarınca geri verilmesini istemişti ve bu isteklerinin Türkiye tarafından göz önüne alınmamasına sert bir dille protesto etmişti.

----- TYS davasına başlandı.

TYS'nin 17 yönetici ve bir üyesinin yargılanmasına 1. Ordu ve İstanbul SY. Komutanlığı Askeri mahkemesinde başlandı. ^{Askerel savcı} Duruşmada, okuduğu iddianamede, ~~anlatarak~~ ^{şöyle} TYS yöneticilerini işçi sınıfının egemenliğini isteyen, DİSK'in önerdiği demokratik platform çağrısına katılmakla, haklarında Şıkıyönetim mahkemelerinde dava açılmış bulunan Barış Derneği, DİSK, Töb-Der, İKD, İGD gibi/örgütlerle ilişki kurmakla, TCK'nun faşist ^{yasal} Musolini İtalya'sından alınma 141 ve 142. maddelerini kaldırmak istemekle, komünist ozan Nazım Hikmeti anma toplantıları düzenlemekle ve adına kurul ve enstitü kurulmasını kararlaştırmakla suçladı. Savcı, TYS'nin 1975 yılında yapılan kongresinden sonra görev alan yöneticilerinin, örgütü illegâl bir yapıya dönüştürdüklerini,

kuruluş amacının dışına çıktığını, sınıf savaşını amaçladığını iddia etti. Türkiye Tazarlar Sendikasının kapatılmasına, yöneticilerinden Aziz Nesin, Bekir Yıldız, Adnan Özyalçınar, Demirtaş Ceyhun, Alpay Kabacalı, Şükran Kurdakul, Osman Saffet Arolat, Atilla Özkırımlı, Ataol Behramoğlu, Haşmet Zeybek, Orhan Apaydın, Asım Bezirci, Ekin Sönmez, Aziz Çalışlar, Emil Galip Sandalcı, Kemal Sülker ve Vedat Türkali'in 3-15 yıl hapislerinde, örgüt üyesi Mehmet Ali Sebük'ün de 1 yıl hapsini istedi. Duruşma 12 Ocak tarihine ertelendi.

----- 1983 yılı ücret zammı konusunda kapalı kapılar ardında pazar-
lıklar sürüyor.

Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz , 1983 yılı sözleşme zammı ile ilgili söylentilerden yakınlarak, "Dimyata pirince giderken evdeki bul-
gurdan oluyoruz" dedi. Zam konusunda ~~ö~~ önerilenin sayıların gerçeği
yansıtmadığını söyledi. Bu arada Ş. Yılmaz, cunta'nın başbakanı Uluşu ile
1983 yılı ücret zammı ve işçilere hâlâ ödenmeyen alacakları konusunda
kapalı kapılar ardında bir görüşme daha yaptı. Anımsanacağı gibi Yılmaz,
Uluşu ile geçen hafta da böyle bir görüşme yapmıştı. Türk-İş genel
başkanı daha sonra da pazarlıklarını Yüksek Hakem Kurulu başkanı Naci
Varlık'la sürdürdü. Türk-İş yöneticilerinin bu pazarlıklarda yüzde
31 brüt zam, ve buna ek olarak kalifiye işçiler için brüt yüzde 5 daha

zam istediği cunta ve büyük patron tarafının ise yüzde 21 zanda direktliğ bildiriliyor.

Bugünkü Hürriyet gazetesinde yer alan bir haberde ise, 1982 yılında fiyatların yüzde 34.5 arttığı bildiriliyor. Yüksek Hakem Kurulunun tepeden inme sözümona zamları konusunda, Türk-İş tepe yöneticileri kapalık kapılar ardına pazarlık yürütürken, büyükörgütlü büyük patronlar da boş durmuyor. Bugünkü Hürriyet gazetesinde, Türkiye İşverenler Sendikası'nın yazbinlerce işçinin salıstığı, turizm, enerji ve genel hizmet iş kollarında grev yasağı konmasını istediğini bildiriyor.

Öte yandan Yol-İş Federasyonu başkanı Muzaffer Saraç, dün yaptığı Yazın açıklamada, bir ~~xxxxxx~~ yatırım-iş üyesi 1300 inşaat işçisinin yeni yıla işsiz girdiğini bildirdi. Karabük Demir Çelik işverenin toplu konut fonundan

yararlanamak amacıyla işçileri işten çıkarttığını belirterek Karabükte oynanan drama son verilmesi çağrısında bulundu.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----- Diyarbakır'da ölü sayısı 52 ye ulaştı.

Diyarbakır'da eksik malzeme, kontrolsüz inşaat sonucu çöken 7 katlı apartmanın yıkıntılarından çıkartılan ölü sayısı 52 ye ulaştı.

Eksi 19 derece soğukta ve kar yağışı altında dün de 11 ceset daha çıkarıldı. Yıkıntı kaldırma çalışmaları ve yeni cesetler bulma olasılığı hâlâ sürüyor. Öte yandan Akara Belediye Başkanı benzeri çökme olaylarının Ankara'da da olabileceğini söyledi. Bugünkü gazeteler Türkiye'de her an çökme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan, kapkaççı müteahhitlerin ürünü, 10 binlerce bina olduğunu yazıyorlar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ANAŞTIRMA VAKFI

----- Olağanüstü Hal yasası DM'ne verildi

DM² başkanlığına verilen olağanüstü hal yasa tasarısı, ~~anayasanın~~
getirdiği temel hak ve özgürlüklere cunta anayasasının getirdiği kısıtla
maların nasıl uygulamaya konulacağını gösteriyor. Tasarıya göre,
olağanüstü hal ilanından sonra hak ve özgürlükler daha da sınırlandırılabil
cek, ya da toptan kaldırılabilir, yönetim istediği keyfi davranışlarda
bulunabilecek, devlet görevlilerine olağanüstü yetkiler verilebilecek,
devlet görevlilerinin atama ve isten atılmaları daha da kolay yapılabilir.

Olağanüstü hal süresince cumhurbaşkanlığının yöneteceği bakanlar kurulu,
kanun hükmünde kararnameler çıkarabilecek. Doğal afet, ağır ekonomik
bunalım, yaygın şiddet olayları, ve sömürü düzeninin tehlikeye girmesi
durumlarında, çeşitli bölgelerde, ya da bütün Türkiye'de Cumhurbas-

kanının ~~emrindeki~~ buyruğu altındaki bakanlar kurulu 6 ay süreyle
olağanüstü hal ilan edebilecek.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--4-5 Ocak günleri Prag'da yapılan Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesi toplantısı, "Politik Deklarasyon" adlı bir belgenin imzalanmasıyla ve toplantıda ele alınan sorunlar üstüne bir Bildiri'nin kabul edilmesiyle sona erdi. Bildiride şu görüşlere yer veriliyor: "toplantıya katılanlar, nükleer savaş tehlikesine karşı uluslararası yumuşamayı savunma ve pekiştirme, Avrupa'da güvenliği güçlendirme ve işbirliğini geliştirme için yürütülen savaşım ile ilgili güncel sorunlar üstüne görüş değiş-tokuşunda bulundular. Toplantıda, ev sahibi Çekoslovakya'nın Politik Deklarasyonu resmi belge olarak BM'e ve Madrid İşbirliği ve Güvenlik Konferansı bilgisine sunması kararlaştırıldı". [Bildiride daha sonra, Varşova Antlaşmasına ve NATO'ya üye devletler arasında

karşılıklı askersel güce başvurmama ve barışçıl ilişkileri koruma üstüne bir anlaşma imzalanması öneriliyor ve bunun tüm öteki devletlere de açık olduğu belirtiliyor. Bildiride, Varşova Antlaşmasına üye ülkelerin dışişleri bakanları düzeyinde yapılacak olan ilk toplantısında, bu önerinin gerçekleşmesine ilişkin yeni adımların atılması sorunlarının ele alınacağı vurgulanıyor ve Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesinin gelecek toplantısının Sofya'da yapılması kararlaştırıldığı açıklanıyor.

Öte yandan SBKP Genel sekreteri Yuri Andropof, ÇKP MK organı "Rude Pravo" gazetesine verdiği bir demeçte, Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesinin toplantısını değerlendirdi. Andropof demecinde özetle şunları belirtiyor: "biz, uluslararası olayların gelişmesi üstüne görüş değiş-tokuşunda bulunduk ve gelecek için ortak çizgimizi saptadık. Böylesi bir adım günümüzde özel bir

önemi vardır. Çünkü, uluslararası gerginlik tehlikeli bir biçimde artıyor. Biz, NATO'nun savaş hazırlıkları karşısında duyduğumuz kaygıyı ~~endişeyi~~ gizlemiyoruz. Ama 80'li yılların başında başlayan olumsuz gelişmelere karşın, sosyalist ülkeler topluluğunun uluslararası konumu kararlılığını ve sarsılmazlığını koruyor. Biz, Avrupa güvenliğinin adım adım güçlendirilmesi ve dünyada politik havanın iyileştirilmesi konusunda yeterince iyi niyete ve kararlılığa sahibiz. Bizim, emperyalizmin savaş tehditlerine karşı koymada yeterince gücümüz vardır. Toplantıda yapılan görüş değiş-tokuşundan şu ana sonuç çıkarılabilir: saldırgan emperyalist çevrelerin, sosyalizmi baskı altında tutma girişimlerine yanıtımız, birliğimizi, ekonomik ve savunma potansiyelimizi daha güçlendirmek olmalıdır."

-- Varşova Antlaşmasına üye ülkelerin yeni barış önerisi dünya demokratik kamuoyunda, tüm barışsever güçler arasında geniş yankılar uyandırdı. Yapılan açıklamalarda, bu yeni öneriyle, sosyalist ülkelerin savaş tehlikesinin önlenmesi, barışın güçlendirilmesi, uluslararası yumuşamanın sürdürülmesi yönündeki iyi niyetinin bir kez daha gözler önüne serildiği belirtiliyor.

Dünya demokratik kamuoyu, barışsever güçler, sosyalist ülkelerin bu yeni barış girişimini böylesine olumlu karşılarken, Regin yönetimi ve NATO çevreleri yaptıkları ilk açıklamalarda uluslararası gerginliğin daha da artırılmasından, silahlanma yarışının hızlandırılmasından yana olduklarını gösterdiler.

ABD başkanı Regin düzenlediği bir basın toplantısında, Varşova Antlaşmasının bu yeni önerisi karşısında, şimdilik bir tutum açıklayamayacağını, ancak kesin tutumu, NATO içindeki bağlaşıklarıyla danıştıktan

saptıyacıklarını belirtti. Ajanslar Regin'in bu sözlerini, Vaşingtonun, sosyalist ülkelerin bu yeni barış önerisine de olumsuz yanıt vereceğinin ilk işareti olarak niteliyorlar. Brüksel'deki NATO karargahının açıklamasında ise, iki askersel blok arasında askersel anlaşmalar yerine, politik anlaşmaların bağlanması daha önemli olduğu vurgulandı. Böylece NATO, sosyalist ülkelerin yeni barış önerisine açıkça karşı çıktı.

TKP'nin SESİ

yorum

6.1.1982 .ÖM.

BARIŞIN HİZMETİNDE

Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesinin Prag toplantısı çalışmalarını tamamladı. Bir ^{toplantı} ~~toplantı~~ ki, sosyalist ülkelerin ~~ve~~ ilk savunma örgütünün bu en yüksek düzeydeki/toplantısı ,bundan 26 yıl önce gene Pragta yapılmıştı. O günden bu yana Varşova Antlaşması ^{örgütü} uluslararası alanda barışın ve güvenliğin sağlanması için ardıcıl ve ilkesel bir politika izliyor.

Barışın kalesi bu örgütün toplantılarına ilgi çok geniş oluyor. Dünya ^{kez} ~~kahuoyu~~ bu sefer de bu ilgiye bağlı kaldı. Nedeni çok basit. Çünkü her defasında bu forumlardan dünyaya güçlü bir barış sesi yükseliyor, politik yaşamın merkezinde yer alan yapıcı barış önerileri yükseliyor. İşte bu ^{kez} ~~sefer~~ da Prag toplantısından dünyaya

gür bir ses yükseldi. Toplantıdan sonra yayınlanan politik belgede, sosyalist ülkeler, Varşova Antlaşması ^{özene} ile NATO arasında askersel güce başvurmamayı ve bu paktlara üye ülkeler arasında barışçı ilişkilerin korunmasını öngören bir anlaşma imzalanmasını önerisini getirdiler. Bu, Varşova Antlaşması üyesi sosyalist ülkelerin NATO ya Sosyalist Ülkeler yaptıkları bir saldırımazlık anlaşması önerisidir. ^{Önce} ~~Bu~~ ^{de} askersel paktların karşılıklı dağıtılmasını önermişler, uluslararası ilişkilerde baskının, tehdit ve şantajın, çatışmanın yerini yumuşama ve karşılıklı saygı, güvence ve işbirliği ilişkilerinin alması yolunda iyi niyet örnekleri vermişlerdi.

Varşova Antlaşması politik danışma komitesinin bu yeni önerisini ^{açısından} ~~insanlığın~~ barışçı geleceği ~~tar~~ tarihsel bir öneme sahiptir. Bu önem, ABD yönetiminin ve NATO elebaşlarının izledikleri saldırganlık planları, Sovyetler Birliği ^{ne} ve Varşova Antlaşması ^{ne} karşı.

askersel-stratejik üstünlük sağlama politikasının ~~zayıfladığı~~ görüldüğü gerginliğin olanüstü arttığı koşullarda daha yaşamsal bir nitelik kazanıyor. Özellikle NATO nun Batı Avrupaya Amerikan atom yerleştirme planını roketlerini/bu yıl içinde uygulamaya geçmesinde ayak diremesi, politik durumu daha da keskinleştiriyor. Bu ortamda insanlık yaşamsal bir soruna yanıt arıyor. Nereye?hangi yöne?sorusuna. ABD yönetiminin,NATO nun körüklediği nükleer savaş yoluna mı girecek? Yoksa,~~Varşova Güvenliği~~ Sovyetler Birliğinin,Varşova Antlaşmasının bütünsel barış önerilerinin insanlık önünde açtığı barış ve güvenlik yoluna mı ? girilecek? İşte,Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesinin Prag toplantısında kabul ettiği politik belge,insanlığın yüzyıllar boyunca özlemini çektiği silahsız ve savaşı bir dünya kurma yolunda yeni,önemli perspektifler açıyor. NATO ülkelerine yapılan ve tüm diğer ülkeler için de açık

olan bu öneriyi hiç bir devlet, hiç bir toplum, hiçbir politik veya toplumsal hareket karşı çıkamaz, çıkmamalıdır. Askersel güce başvurma yalım, barışçı ilişkileri koruyalım diye NATO ülkelerine seslenen bu belgeye karşı ~~çıkıyor~~ ^{çıkıyor} ~~çıkıyor~~ ^{açık} o, barış düşmanlığı yapıyor demektir.

Dünya halklarının olduğu gibi, bizim halkımızın önünde de yeni önemli perspektifler açan Varşova Antlaşması örgütünün bu önerisi Türkiye'ye de yapılacaktır. ^{müsteri} Hem bir NATO Üyesi ~~olduğu~~ ^{olduğu}, hem de sosyalist ülkelere komşu olduğu için... Dünyada ve bölgemizde savaş tehlikesini ortadan kaldırmayı amaçlayan bu öneriye Türkiye olumlu yanıt verebilir, vermelidir. Halkımız için de nükleer savaş tehlikesinden daha büyük bir tehlike yoktur. ABD ile Türkiye arasında imzalanan ortak savunma işbirliği anlaşması, cuntanın ABD çevik kuvvetlerine üs veren ulusal çıkarlara aykırı politikası, bu tehlikeyi daha da artırıyor. Cuntanın diktatörlüğü, gericiliğin "Sovyet

tehlikesi" yalanları halkımızın bu tehlikeyi görmesini, buna karşı savaşım vermesini engellemez. Nükleer savaşta yok olmamak, silahsız ve savaşız bir dünyada güven içinde yaşamak, halkımızın da hakkıdır. Ama bu hak ancak uğrunda savaşılarak kazanılabilir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-D Ü N Y A Y A B A K I Ş -

(1.)

----Sayın dinleyenler, arkadaşımız İhsan Özeroğlu'nun hazırladığı "Dünyaya Bakış" programını ilk kez sunuyoruz. Bundan böyle her iki haftada bir, perşembe günleri bu programı ^{dinleyebilirsiniz} ~~yayınlamaya böylece bağ-~~ ~~lanmış oluyoruz.~~

----Dünyaya Bakış! Evet, dünyaya bakacak olursak, bütün kamoyunun, basın ve yayın organlarının dikkat merkezinde bir konu göreceğiz ki, tüm insanlığı, her birimizi ayrı ayrı ve çok yakından ilgilendirmektedir. Haberlerimizde önemli yer alan, bugünkü yorumumuza konu olan yeni bir barışçıl öneridir söz konusu olan: Alman Demokratik Cumhuriyeti, Bulgaristan H.C, Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti, Macaristan Halk

Cumhuriyeti, Polonya Halk Cumhuriyeti, Romanya Sosyalist Cumhuriyeti ve SSCB'nin ortak savunma örgütü Varşova Antlaşması, Pırag'taki Politik Danışma ~~Tarlası~~ Komitesi toplantısında, sosyalizmin barışçıl özünü tüm dünyaya bir kez daha gösteren, tarihsel bir öneriyle ortaya çıktı: Varşova Antlaşması ile Kuzey Atlantik Paketi NATO'nun birbirlerine karşı askersel güce başvurmalarını ve bu iki pakt üyesi ülkeler arasındaki barışçıl ilişkilerin korunmasını öngören bir anlaşma önerdi. Ve bu anlaşmanın tüm devletlere açık olması gerektiğini vurguladı. İşte, Batı propagandasının, emperyalist gizli servislerinin "Doğudan gelenek tehlike", "Sovyet tehlikesi" gibi karalamalarla saldırgan olarak göstermeye kalkıştığı 7 sosyalist ülke, böyle diyor.

---Değerli dinleyenler, bu somut önerinin dünyamız ve ülkemiz için taşıdığı büyük önemi üzerinde, yorumumuzda dardığımız için, gelin de

Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesinin Prag toplantısında ele alınan, barış konusuyla sıkı sıkıya bağlı başka bir soruna değinelim. Bu sorunun önemini, toplantıya katılan Sovyet delegasyonuna başkanlık eden SBKP Genel Sekreteri Andropov, Çek.K.P. organı "Rude Pravo" gazetesine verdiği demeçte özellikle vurguladı. Pragtaki toplantının da özlü bir değerlendirmesini yapan Andropov yoldaş bu demecinde şöyle dedi:

---"İki günlük ortak çalışmalar, sosyalist ülkeler arasında oluşan geleneksel kardeşlik havasında geçti. Uluslararası olaylardaki gelişmelerle ilgili görüş değiş tokuşu yaptık ve gelecek için çizgimizi birlikte saptadık. Uluslararası gerginliğin tehlikeli artış gösterdiği günümüzde bu özellikle önemlidir.

Sovyet delegasyonu, danışma toplantısının yaratıcı ve içtenli nite

liğine yüksek bir değer biçiyor. ~~Toplantıya egemen olmanın~~, Karşılıklı anlayışın derinleştirme ve dış politik eylemleri koordine etme çabalarının birlik çabasının Toplantıya egemen olması önemlidir.

Biz dünyadaki durumu soğuk kanlılıkla değerlendiriyoruz. Biz, NATO'nun savaş hazırlıkları karşısında duyduğumuz endişeyi gizlemiyoruz. Ancak, 80'li yılların başlarında beliren olumsuz gelişmelere karşın ~~kız~~ sosyalist ülkeler topluluğunun uluslararası konumu güçlü ve güvenilir olarak kalıyor. Ve ben bunu tüm kesinliğiyle vurgulamak isterim.

Biz, Avrupada güvenliğin güçlenmesi ve dünyada politik ortamın girişimciye karşıt ortamı için sağlıklı ~~gelişim~~ adım adım ilerleme yönünde yeterince iyi niyet ve kararlılığa sahibizdir. Biz, emperyalizmin savaş tehditlerini karşılamak için yeterince güce sahibizdir.

Toplantıdaki dostça yapılan tüm görüş değiş tokuşundan çıkarılacak başlıca sonucu şöyle formüle edebiliriz: Saldırgan emperyalist çevrelerin sosyalizmi baskı altına alma niyetlerine yanıt, birliğimizi, ekonomik ve savunma potansiyelimizi güçlendirmek olmalıdır. Haklı olarak söylenebilir ki, ülkelerimizin güvenliği ve dünyanın yazgısı doğrudan bununla bağıntılıdır.

Sovyetler Birliğine gelince, onun uluslararası politikasında şimdiye kadar olduğu gibi bugün de, kardeş ülkelerle dostluğu pekiştirme ve işbirliğini geliştirme sorunları özel, birincil bir yer tutmaktadır."

----Sevgili dinleyenler, Andropov yoldaş, Rude Pravo gazetesine verdiği demeçte, duyduğunuz gibi, saldırgan emperyalist çevrelerin sosyalizmi baskı altına alma niyetlerinden söz etti. Bu niyetlerin gerçek-

her çeşit
leşmesi için emperyalist çevrelerin ~~hiçbir~~ yönteme başvurmadan
çekinmediğini çok açık biçimde gösterdiği için, burada, Papaya yapı-
lan öldürme denemesinin suçunu sosyalist ülkelere ~~aktarmaya~~ ^{yüklemeye} yönelik
çığırtkan kampanyayı anımsamak yerinde olur. Bu kampanyanın hiçbir
somut kanıta, hiçbir gerçeğe dayanmadığı ortadayken, en büyük emperya-
list devlet Birleşik Amerikanın devlet başkanı Ronald Regın'ın bile
Çığırtkanlığa
resmen bu ~~kampanyaya~~ katılması, ilginçtir. Sosyalist dünyaya karşı nükleer
savaş hazırlığı yapan "haçlı seferi" ilan eden Regının, bu kampan-
yaya, bir basın toplantısında resmen katılması, kurkusuz ki, beklenme-
yen bir şey olamaz. Ama yine, bu ilginçtir. İlgincidir, çünkü Regın bunu
daha önce de yapabilirdi. Oysa çıkıyor, bu kampanyanın çürüklüğü büyük
bir hızla ortaya çıkarken (yani ciddi bir devlet adamının dikkatli
olması gerektiği bir ortamda) bunca gazeteci önünde saçmalıyor.

Koskoca devlet başkanı, tek kanıtı gösterecek durumda değilken bile,
"Ağca, Bulgar ve Sovyet ajanıdır" diyor.

---- Sayın dinleyenler, Konuyu, Pravda gazetesinin Papaya suikast konu
sundaki yorumunun son sözleriyle şimdilik kapatalım ve ^{sonra} kısa bir müzi
dinleyelim:

--- "...Şimdi Batı basınında tekrarlanan iğrenç yalan ve iftiraların,
ergeç kül olacağını ve bundan sonra, bu iftiraları yaymaya yardım e
denlerin ~~siyasal~~ politik saygınlığını lekeliyecek çamurdan başka
bir şey kalmayacağını anlamıyorlar mı?"

---Sayın dinleyenler,geride bıraktığımız 1982 yılı Afganistan halkı-
na neler getirdi?Şimdi de kısaca buna değinelim!Ama değerli dinle-
leyenler,ta baştan belirtmek gerek ki,1982 yılının önemi kardeş Af-
gan halkı için bir başkaydı:1982 yılı Afganistan için bir sınav yıl-
ıydı.^{oldu.}Ve Afgan emekçileri bu sınavı başarıyla verdi.İç istikrar,
ekonomik ilerleme ve dış politik aktiflik.İşte Afganistan için 1982
nın belirgin özellikleri.

Geçen yılın yazında kurulan Ulusal Vatan Cephesi, ulusal barışma-
nın temellerini önemli ölçüde genişletti. Cephenin, ~~önde gelen temsilci-~~
~~lerinden~~ Demokratik Halk Partisi ve hükümetin önde gelen temsilcileri
1982 yılında ülkenin dört bir yanında gezilere çıkarak sohbetler, top-
lantılar düzenleyip halkla, köylülerle konuştular, sorunları karşılık-
lı ele aldılar. Bu çalışmaların etkisi büyük oldu. Örneğin Demokratik

Halk Partisinin üye sayısı 80 bine yükseldi ve bunlar yığınlar arasında öncü çalışmalarını sürdürüyorlar.

Batıda koparılan karalama yaygarasının içyüzünü ortaya çıkarmak için 1982'de Afganistan yönetimi birçok Batılı gazeteciyi de, gerçekleri yerinde izlemek üzere ülkeye davet etti. Örneğin, bu gazeteciler arasında yeralan, Federal Almanyanın en sağcı gazetelerinden "Züddoyçerleri Saytung"un muhabiri, geçen yılın Ekim ayında şunları bildiriyordu:

N. "----" Hiç kuşkusuz ki, halâ varolan ciddi güvenlik sorunlarına karşın, geçen sonbaharda tek komünistin ayak basamadığı eyaletlerde bugün üst düzeyde parti kadroları giderek daha yoğun ajitasyon çalışmaları yapabiliyor."

N. ---S. Dinleyenler, 1982 yılında Afganistandaki askersel durumda da yalnız önemli değişimler oldu. Ve bunu/ülkede bulunan Sovyet birliklerine bağlamak yalnız olur. Birçok yörede Afgan askeri birlikleri ve milis

leri silahlı karşı-devrimcilere karşı önemli kazanımlar, yeni konumla elde etti. Sovyet sınırındaki kuzey Afganistanda ve İran sınırındaki Batı bölgelerde istikrar ve barış önemli ölçüde sağlanmış durumda. Pakistan sınırı yakınlarındaki Doğu ve Güney yörelerde, karşı-devrimcilere yeni yeni darbeler indiriliyor. Örneğin, Panşir yöresi kurtarıldıktan sonra, buradaki maden ocakları, üç yıllık aradan sonra yeniden üretime başladı. Pakistan devlet başkanı Ziya-Ül Hak, Vaşington gezisi sırasında bunu itiraf etmek zorunda kaldı ve zamanın Kâbilden yana çalıştığını söyledi.

---Değerli dinleyenler, Afganistan hükümeti, "Kara kitap" adlı bir belge yayınladı. Bu belgede, silahlı karşı-devrim güçlerinin 2000 okulu yakarak yerle bir ettiği, halk erkine sempati gösteren 100 din adamının öldürdüğü, kanıtlarıyla ortaya konuyor. Bu belgede, Batılı gizli

servislerin, kaatil çetelerinin silahlanmasında, Pakistan topraklarında bulunan 80 eğitim merkezinde eğitilmelerinde oynadıkları rol açığa vuruluyor. Karşı-devrim güçlerinin ülke ekonomisine verdikleri zarara karşın 1982 yılında kömür üretimi, elektrik üretimi, çimento ve öteki inşaat malzemesi üretimi önemli artış kaydetti. Afganistanın dışsatımı 694,3 milyon dolara ulaştı. Kesinlikle, söylenebilir ki, Afgan halkının Nisan 1978 ulusal demokratik devrimi, uluslararası gericiiliğin saldırıları karşısında kendini savunmayı başardı. Onun yığınlardaki tabanı daha da genişledi. Sosyalist ülkelerin ve en başta Sovyetler Birliğinin desteği, Afgan halkına paha biçilmez bir yardım oldu.

----Bugün Afganistanda halk erkinin bel kemiğini işçiler oluşturuyor. 50'li yılların sonunda sayıları ancak 3000 olan endüstri işçi-

11

lerinin sayısı bugün 150 bine yükseldi. 100 binlerce yoksul köylü, toprağa kavuştu. Ve bu köylüler, karşı-devrim güçlerinin, bu toprağı ellerinden alma tehlikesi karşısında savunmaya geçti, kazanımlarını koruma kararlılığını gösterdi. Ülkesine dönen göçmenlerin, karşı-devrimcilerin, toprak ağası ^{kalıntılarının} eskilerinin baskısıyla dağa çıkanlar arasında geri dönenlerin sayısı binleri buluyor.

İsviçre
---~~Yine~~ ~~göçmenlerin~~ gazetelerinden "Noye Zürihe Saytung", Pakistan yönetiminin karşı-devrimci gruplara ne derece destek sağladığını anlatmak için, birçok Pakistanlının, kendisini Afganlı göçmen olarak kaydettirdiğini anlatıyor. Bütün buna karşın, Afganistan hükümeti, politik çözüm yolundaki yoğun çabalarını 1982'de de sürdürdü. 1982'de Afganistanla Pakistan arasında BMÖ denetiminde görüşmeler yapıldı. ~~İran bu görüşmelerde, gözlemci olarak yer alarak~~ Afganistan hükümeti, içte de,

tüm sorunlara politik çözüm için, görüşmelerle çözüm için çalışıyor. Kâbil yönetimi, hükümet yasalarına uymak istemeyen, hatta karşı-devrim güçleriyle işbirliği yapan aşiretlerle de görüşmelere oturuyor. Özellikle 1982 sonuna doğru, aşiretlerin artık Amerikan emperyalizminin çıkarlarına hizmet etmek istemedikleri daha açık ortaya çıkmaya başladı. Örneğin, Federal Alman gazetelerinden "Frankfurter Allgemeine Zeitung" bile buna dikkat çekiyor ve "Babrak Karmalın uygulamaları karşısında aşiretler merkez yönetimle daha da yakınlaşma eğilimi gösteriyor" ~~diye yazıyor~~ yazıyor. "Karmal yönetimi, köylüleri ve kadınları ezginin birçok unsurlarından kurtarıyor ve Sovyetlerin yardımıyla eski feodal yapıyı yıkıyor," diye yazıyor.

----Sovyetler Birliği Aralık ayında yaptığı açıklamada, şu kesin tutumunu yeniden vurguladı: ^{CS. Birliği,} Afganistanın içişlerine dıştan karışmalara

son verildiğ~~ine~~ böylesi karışmaların gelecekte de dışlanmasına yö-
nelik garantiler sağlandığı an,Afgan hükümetiyle anlaşma içinde,bu
ülkede geçici olarak ~~olarak~~ bulunan birliklerini geri çekecektir!
---Söyle ki değerli dinleyenler,1982 yılındaki gelişmeler,Afgan hal-
kına,geleceğine güvenle bakması,1983 yılında kazanımlarını daha da
pekiştirmesi için yeni temeller oluşturdu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi"

6.1.1982 Zey.

Yazı:

Bu yara daha çok kanayacak...

-19 derece soğukta, kar yağışı altında Diyarbakır'da bir apartımanın enkazı altından ölümler çıkarılıyor. Çocuk, kadın, genç, yaşlı ölümler. Ağlayanlar, bağırانlar, ortalık ana baba günü...Ölü sayısı hergün yükseliyor. Dün 52'ydi. Bugün kimbilir kaç olacak...

Diyarbakır'da çöken yapı, konut sorununda kangren olmuş yaraya neşter vurdu. Şimdi gazetelerde yağmur gibi haberler yağıyor. Başlıkları şöyle: Ankara Belediye Başkanı; Diyarbakır'daki çökme olayının benzeri Ankara'da da olabilir, demiş. İmar-iskan Bakanlığının raporunda şöyle yazıyormuş: "Kuşkulu 500 bin bina var. Bunların bir kısmında her an çökme tehlikesi olabilir. Türkiye'de yapım izni olmayan 20 bin korsan müteahhit var...İki uzman açıklamış: "Türkiye'de 10 milyon kişinin böyle tehlikeli binalarda oturduğunu söylemiş".

Gazetelerde konut sorununda bu haber yağmurunu şöyle bir okuyunca insan şaşakalıyor. Türkiye'de bu tür kaçak yapılarda oturan 10 milyon insanın yaşamı tehlikeyken, kaçak binalar için imar affı nasıl çıkar, nasıl çıkarılır? Hangi mantık, hangi vicdan buna izin verir? ~~Çünkü bu affın Türkiye'de, insanın hayatını sudan ucuza görenler, nasıl bu ülkeyi yönetir? Bile bile kaçak inşaatlara nasıl izin verilir? Ülkemizde yüreği kanayan her insan şimdi bu soruları soruyor. Evet, bu yaraya neşter atıldı ama, bu yaranın temizlenip sarılması için değil, şimdiden söyliyelim ki, bu düzende bu yara daha çok kanıyacak.~~

Neden? Çünkü şimdi Diyarbakır olayıyla alevlenen yangın hele bir sönmeye yüz tutsun, yine eski hamam eski tas. Ölenler öldüğüyle kalacak vurgunlar sürecektir. Konut alanındaki tekeller, özel sektör yine yolunu

bulacak. Çünkü dün Demirel hükümetiyse, bugün cunta özel sektörün borus-
nu öttürüyor. Bu boruyu onların elinden halk alana kadar, halkın kendi-
si kendi çıkarı için öttürene kadar da bu böyle sürecek.

Bakın, 1981 yılının Temmuz ayında bir Toplu Konut Yasası çıkarıl-
mıştı. Devlet bütçesinden, ~~yüzde 5 kadar~~ bir pay konut yapımı için ay-
rılacaktı. Gerçi ^{ayrıcak} bu ^{oran} ~~oran~~ Türkiye'de konut yapımını çözmek için devede
kulaktı. Ama olsun. Ancak bütçede ayrılacak bu ^{para} ~~yüzde 5'lik oran~~, yani
130 ~~99~~ milyar liranın, ayrıla ayrıla 24 milyarı toplu konut yapımına ay-
rıldı. Bu 24 milyarın ise ancak 6 milyar liraya yakını ödendi. Özel sek-
törün, konut alanındaki tekellerin baştan karşı çıktıkları "Toplu ko-
nut yasası"nın işlenmesi işte taa baştan böyle engellendi.

24. Nisan 1982 günlü Tercüman gazetesinin başlığı şöyleydi: "Mes-
kende devletçilik ekonomimizin yapısına ters düşüyor." Türkiye'de top-

lu konut alanında en büyük inşaat tekeli~~min~~ olan ISOTAŞ'ın Turgut Özal'la birlikte ortağı olan Kemal Ilıcak Tercüman gazetesini böyle bağırıyordu. Toplu Konut Yasasının işlenmesi, bu çevrelerin gayretiyle ~~en~~ ve cunta hükümetinin eliyle boğuldu. Ardından "imar affı" geldi. İmar affı kaçak inşaatların tamamlanmamış olanlarına da yeşil ışık yaktı. Cunta böylece, özel sektörün konut alanındaki cinayetlerine resmen izin veriyordu.

İşte gerçekler bunlar D.D. Biz bu gerçeklerin hiçbirini aklımızdan çıkarmadan ne yapabiliriz? Henüz gözler, konut alanında işlenen cinayetlere çevriliyken, yaraya neşter atılmışken, yakasına yapışalım bu işin. Cuntanın yakasına yapışalım. Kaçak inşaatların yıkılmasını, ya da ~~kan~~ ciddi bir kontrolden geçirilmesini isteyelim. Kâr amacıyla konut yapılmasının yasaklanmasını, devlet eliyle sosyal konutlar yapılmasını ve bunların ucuz biçimde kiraya verilmesini isteyelim.

ve kiraların
Arsa fiyatlarının/dondurulmasını isteyelim.Toplu konut yasasında
halktan yana maddelerin işlemlerini isteyelim.

Her adımda yapılacak iş var. -19 derecede soğuk altında kaçak
bir inşaatın enkazı altından ölümler toplanıyor daha.Bu cinayetin
üstüne gidelim,hesabını soralım...

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI